

U skladu sa članom IV 4 a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 16. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 11. i 30. oktobra 2007. godine, i na 9. sjednici Doma naroda, održanoj 29. oktobra 2007. godine, usvojila je

OKVIRNI ZAKON O PREDŠKOLSKOM VASPITANJU I OBRAZOVANJU U BOSNI I HERCEGOVINI

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

(1) Okvirnim zakonom o predškolskom vaspitanju i obrazovanju u Bosni i Hercegovini utvrđuju se: principi, ciljevi, standardi i normativi za pripremu zajedničkih nastavnih jezgri programa za obavljanje funkcije predškolskog vaspitanja i obrazovanja, kao i upravljanje, rukovođenje, stručni standardi, vrste evidencija, finansiranje, nadzor i druga pitanja u vezi sa organizacijom i osnivanjem predškolskih ustanova.

(2) Principi, ciljevi i standardi utvrđeni ovim zakonom i na osnovu ovog zakona ne mogu se smanjivati.

Član 2.

(Funkcija predškolskog vaspitanja i obrazovanja)

(1) Predškolsko vaspitanje i obrazovanje je sastavni dio vaspitno-obrazovnog sistema u Bosni i Hercegovini. On je prvi, poseban i specifičan stepen vaspitno-obrazovnog sistema koji se bavi vaspitanjem djece predškolskog uzrasta.

(2) Predškolsko vaspitanje i obrazovanje treba shvatiti kao širi pojam koji određuju pojmovi: vaspitanje, obrazovanje, njega i zaštita.

Član 3.

(Osnovna obaveza nadležnih obrazovnih vlasti)

Organi vlasti nadležni za organizovanje obrazovnog sistema u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj, kantonima u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nadležne obrazovne vlasti), u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i ustavima entiteta i kantona, odnosno ustanove koje su prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini registrovane za pružanje usluga u oblasti predškolskog vaspitanja i obrazovanja, obavezni su da primjenjuju i poštuju principe i norme utvrđene ovim zakonom i obezbijede vaspitanje i obrazovanje pod jednakim uslovima za svu djecu.

GLAVA I - PRINCIPI I CILJEVI PREDŠKOLSKOG VASPITANJA I OBRAZOVANJA

Odjeljak A. Osnovni principi i ciljevi

Član 4.

(Razvojni principi)

Predškolsko vaspitanje i obrazovanje u Bosni i Hercegovini karakterišu sljedeći razvojni principi:

- a) humanističkorazvojni princip,
- b) princip profesionalne autonomnosti i stručne odgovornosti i
- c) princip demokratičnosti.

Član 5.

(Uvažavanje stepena razvoja djeteta)

Predškolsko vaspitanje i obrazovanje zasnovano na humanističkom pristupu vaspitanja i obrazovanja, savremenim naučnim dostignućima i teorijama o djetetovom razvoju i pravima djeteta obavezno uvažava stepen razvoja djeteta, specifičnosti razvojnih mogućnosti i pojedinačne potrebe djeteta.

Član 6.

(Zabrana diskriminacije)

- (1) Svako dijete ima jednako pravo pristupa i jednake mogućnosti učešća u odgovarajućem vaspitanju i obrazovanju bez diskriminacije po bilo kojem osnovu.
- (2) Jednak pristup i jednake mogućnosti podrazumijevaju obezbjeđivanje jednakih uslova i prilika za sve, za početak i nastavak daljeg vaspitanja i obrazovanja.

Odjeljak B. Principi i ciljevi koji obezbjeđuju osnovna prava djece

Član 7.

(Obezbjeđivanje najboljeg interesa djeteta)

- (1) Pravo djeteta na vaspitanje i obrazovanje i ispravnu brigu za dobrobit njegovog fizičkog i mentalnog zdravlja i bezbjednosti ima prednost nad svim drugim pravima.
- (2) U slučaju sukoba prava, prednost se daje onom pravu, tumačenju ili djelovanju koje će najviše koristiti interesu djeteta.

Član 8.

(Obezbjeđivanje sopstvenih vrijednosti)

Opšti ciljevi vaspitanja i obrazovanja proizlaze iz opšteprihvaćenih, univerzalnih vrijednosti demokratskog društva, te sopstvenih vrijednosnih sistema zasnovanih na specifičnostima nacionalne, istorijske, kulturne i vjerske tradicije naroda i nacionalnih manjina koji žive u Bosni i Hercegovini.

Član 9.

(Obezbjeđivanje optimalnog razvoja djeteta)

Opšti cilj predškolskog vaspitanja i obrazovanja je obezbjeđivanje optimalnih i jednakih uslova kako bi se svako dijete, od rođenja do polaska u školu, razvijalo i ostvarivalo svoje pune potencijale i kompetencije kroz različite vidove kvalitetnog i profesionalno autonomnog institucionalnog i vaninstitucionalnog predškolskog vaspitanja i obrazovanja.

Član 10.

(Pravo na jezik)

Jezik i kultura svih konstitutivnih naroda i svake nacionalne manjine koja živi u Bosni i Hercegovini poštovaće se i uključivati u predškolsku ustanovu u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, Okvirnom konvencijom za zaštitu nacionalnih manjina i Konvencijom o pravima djeteta.

Član 11.

(Poštovanje vjerskih sloboda)

Predškolske ustanove će razvijati, unapređivati i poštovati nacionalne i vjerske slobode, običaje, toleranciju i kulturu dijaloga, u skladu sa članom 10. ovog zakona.

Član 12.

(Integracijski programi za djecu sa posebnim potrebama)

- (1) Djeca sa posebnim potrebama uključuju se u predškolske ustanove prema programima koji su prilagođeni njihovim individualnim potrebama. Za svako dijete izradiće se individualni program prilagođen njegovim mogućnostima i sposobnostima.
- (2) Za djecu sa posebnim potrebama pripremaju se i sprovode programi za integraciju.

Član 13.

(Pravo roditelja i djece na izbor ustanove i odlučivanje)

- (1) Roditelji imaju pravo na izbor javne ili privatne predškolske ustanove u kojoj će se vaspitavati i obrazovati njihovo dijete.
- (2) Roditelji imaju pravo i obavezu da preko svojih predstavnika u predškolskim ustanovama i tijelima i putem svojih asocijacija, u interesu svoje djece, učestvuju u odlučivanju na svim nivoima o pitanjima značajnim za rad predškolske ustanove i funkcionisanje predškolskog vaspitanja i obrazovanja.

GLAVA II - OBEZBJEĐIVANJE FUNKCIJE PREDŠKOLSKOG VASPITANJA I OBRAZOVANJA

Član 14.

(Određivanje funkcije)

Funkcije predškolskog vaspitanja i obrazovanja su:

- a) obezbjeđivanje uslova za optimalni razvoj svakog djeteta,
- b) pomoć roditeljima u brizi za njegu, zaštitu, razvoj, vaspitanje i opšte blagostanje djeteta,
- c) dopunjavanje porodičnog vaspitanja,
- d) ulaganje društva u blagostanje i napredak.

Član 15.

(Standardi i normativi za obavljanje funkcije vaspitanja i obrazovanja)

Javne i privatne predškolske ustanove funkciju vaspitanja i obrazovanja obavljaju u skladu sa planovima i programima čije zajedničke osnove propisuju nadležne obrazovne vlasti, a u skladu sa pedagoškim standardima i normativima za opremu, didaktička, zdravstveno-higijenska, estetska i druga sredstva (u daljnjem tekstu: standardi i normativi).

Član 16.

(Vrijeme obaveznog uključivanja djece u predškolsko obrazovanje)

- (1) U godini pred polazak u osnovnu školu, predškolsko vaspitanje i obrazovanje obavezno je za svu djecu predškolskog uzrasta.
- (2) Uslove i načine finansiranja, program i vrijeme trajanja predškolskog vaspitanja i obrazovanja regulišu odgovarajućim zakonom nadležne obrazovne vlasti.

Član 17.

(Prijem djece)

- (1) Prijem djece u predškolsku ustanovu vrši se tokom cijele godine, u skladu sa ovim zakonom, podzakonskim aktima ustanova i ostalim propisima u oblasti vaspitanja i obrazovanja.
- (2) Javne i privatne predškolske ustanove, u pogledu ostvarivanja uslova i sprovođenja procedura bez diskriminacije, osiguravaju jednake mogućnosti za prijem sve djece.

DIO TREĆI - OSNIVANJE I ORGANIZACIJA PREDŠKOLSKIH USTANOVA

GLAVA I - OSNIVANJE

Odjeljak A. Osnivanje ustanova

Član 18.

(Javne i privatne predškolske ustanove)

- (1) Predškolsko vaspitanje i obrazovanje realizuje se u javnim i privatnim predškolskim ustanovama.
- (2) Javne predškolske ustanove osnivaju nadležne obrazovne vlasti, u skladu sa principima, standardima i normativima utvrđenim ovim zakonom i ostalim uslovima i kriterijumima utvrđenim propisima u oblasti vaspitanja i obrazovanja.
- (3) Privatnu predškolsku ustanovu mogu osnovati domaća i strana fizička i pravna lica, u skladu sa principima utvrđenim ovim zakonom i ostalim uslovima i kriterijumima utvrđenim u propisima u oblasti vaspitanja i obrazovanja.

Član 19.

(Jaslice i obdaništa)

Sa stanovišta organizacionih formi, predškolsko vaspitanje i obrazovanje ostvaruju se u okviru jaslica za djecu od šest mjeseci do navršene treće godine života i u obdaništu od navršene treće godine života sve do polaska u osnovnu školu.

Član 20.

(Organizovanje posebnih predškolskih vaspitno-obrazovnih ustanova)

U slučajevima kada se za djecu predškolskog uzrasta sa posebnim potrebama ne može organizovati vaspitno-obrazovni rad u predškolskoj ustanovi, taj rad se može djelimično ili u cjelini obavljati u posebnim predškolskim vaspitno-obrazovnim ustanovama.

GLAVA II - ORGANIZACIJA

Odjeljak A. Zajednička jezgra programa

Član 21.

(Uspostavljanje zajedničke jezgre programa)

(1) U svim javnim i privatnim predškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini uspostavlja se i primjenjuje zajednička jezgra cjelovitih razvojnih programa za rad u predškolskim ustanovama.

(2) Zajednička jezgra programa i planovi treba da:

- a) garantuju i obezbjeđuju kvalitetno vaspitanje i obrazovanje za svu djecu i dostizanje zadovoljavajućeg standarda znanja, vještina i sposobnosti,
- b) obezbjeđuju dosljednost kvaliteta standarda vaspitanja i obrazovanja u svim predškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini,
- c) obezbjeđuju primjenu programa koji odgovaraju razvojnim potrebama djece predškolskog uzrasta,
- d) obezbjeđuju da se kroz vaspitno-obrazovni proces razvija pozitivan odnos i osjećaj pripadnosti državi Bosni i Hercegovini,
- e) obezbjeđuju zadovoljavajuću usklađenost programa, kao i njihovu prilagodljivost u skladu sa specifičnim potrebama predškolske ustanove i lokalne zajednice i
- f) obezbjeđuju slobodu kretanja i jednak pristup predškolskom vaspitanju i obrazovanju.

Član 22.

(Privremeno tijelo za izradu zajedničke jezgre programa)

(1) Zajedničku jezgru programa izrađuje posebno privremeno tijelo čije članove imenuju ministri prosvjete Republike Srpske, kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt), a jednog člana imenuje ministar civilnih poslova Bosne i Hercegovine.

(2) Na predlog privremenog tijela iz prethodnog stava, sporazum o zajedničkoj jezgri programa usvajaju i potpisuju ministar prosvjete Republike Srpske, ministri prosvjete svih kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine, te predstavnik Brčko Distrikta.

Član 23.

(Vrste programa)

U predškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini koriste se sljedeći programi:

- a) cjeloviti razvojni programi,
- b) specijalizovani razvojni programi,
- c) interventni, kompenzacioni i rehabilitacioni programi,
- d) programi jačanja roditeljskih kompetencija,
- e) programi za djecu pred polazak u školu ako nisu obuhvaćena nekim oblikom predškolskog vaspitanja i obrazovanja i
- f) programi za djecu državljana Bosne i Hercegovine u inostranstvu.

Član 24.

(Namjena i sadržaj programa)

(1) U predškolskim ustanovama realizuju se programi vaspitno-obrazovnog rada namijenjeni djeci od rođenja do polaska u školu, kao i programi namijenjeni drugim korisnicima koji su zainteresovani za razvoj, vaspitanje, obrazovanje i opštu dobrobit djece.

(2) Programima vaspitno-obrazovnog rada sa djecom iz stava (1) ovog člana utvrđuju se ciljevi i zadaci, sadržaj i vrsta, te profili i školska sprema zaposlenih koji realizuju svaki od ovih programa, a na osnovu prethodno pribavljene saglasnosti nadležnih obrazovnih vlasti.

Odjeljak B. Standardi i normativi

Član 25.

(Pedagoški standardi i normativi)

(1) Predškolsko vaspitanje i obrazovanje u javnim i privatnim predškolskim ustanovama realizuje se na osnovu pedagoških standarda i normativa.

(2) Nadležne obrazovne vlasti utvrđuju i usvajaju standarde i normative za predškolsko vaspitanje i obrazovanje.

(3) Standardima i normativima u predškolskom vaspitanju i obrazovanju obezbjeđuje se dosljedna i efikasna primjena zajedničkih jezgri programa u svim predškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini.

Član 26.

(Obezbjeđivanje primjene i sadržaji po izboru)

(1) Za sprovođenje standarda i normativa te zajedničkih jezgri u oblasti predškolskog obrazovanja nadležna je institucija ili tijelo uspostavljeno odgovarajućim zakonom na nivou Bosne i Hercegovine (Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje).

(2) U okviru zajedničkih jezgri i programa, javne i privatne predškolske ustanove imaju slobodu kreiranja i realizacije određenih sadržaja po svom izboru, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Odjeljak C. Izvještavanje i nadzor

Član 27.

(Godišnji programi rada i izvještaji o radu)

(1) Predškolske ustanove obavezne su da donose godišnje programe rada.

(2) Godišnje programe rada, na predlog stručnog vijeća, usvaja upravni odbor predškolske ustanove i dostavlja do kraja septembra tekuće godine nadležnim obrazovnim vlastima i osnivaču.

(3) Izvještaji o radu za proteklu radnu godinu razmatraju se i usvajaju po istom postupku kao i programi rada, i najkasnije do kraja septembra tekuće godine prosljeđuju nadležnim institucijama na razmatranje i usvajanje.

Član 28.

(Nadzor i kontrola stručnih standarda i normativa)

Nadležne obrazovne vlasti obavezne su da obezbijede kontrolne mehanizme stručnog nadzora, pedagoškog praćenja i unapređivanja rada u javnim i privatnim predškolskim ustanovama, kako bi se obezbijedilo da sve predškolske ustanove rade u skladu sa standardima i normativima.

DIO ČETVRTI - STRUČNI STANDARDI

GLAVA I - PROFILI ZA OBAVLJANJE FUNKCIJE VASPITAČA

Član 29.

(Profil stručnjaka)

(1) Profil za obavljanje funkcije vaspitača definisan zajedničkim jezgrama programa za predškolsko vaspitanje i obrazovanje, stepen stručne spreme i ostali uslovi za obavljanje vaspitačke funkcije bliže se definišu standardima i normativima predškolskog vaspitanja i obrazovanja.

(2) Različite programe predškolskog vaspitanja i obrazovanja u javnom i privatnom sektoru realizuju vaspitači, specijalizovani stručnjaci različitih profila (pedagozi, specijalni pedagozi, logopedi, psiholozi, ljekari, socijalni radnici), sa visokom stručnom spremom.

(3) NJegu i brigu o zaštiti i unapređenju zdravlja djece od šest mjeseci do polaska u školu realizuju medicinski radnici sa završenim fakultetom, visokom ili srednjom medicinskom školom.

Član 30.

(Asistenti i volonteri)

U realizaciji programa vaspitno-obrazovnog rada mogu učestvovati i lica sa visokom, višom i srednjom stručnom spremom vaspitno-obrazovnog i medicinskog smjera u svojstvu asistenta i volontera.

Član 31.

(Polaganje stručnog ispita)

(1) Vaspitači, stručni saradnici i saradnici koji prvi put zasnivaju radni odnos u predškolskoj ustanovi obavezni su da nakon jedne godine, a prije isteka druge godine neposrednog vaspitno-obrazovnog rada, polože stručni ispit.

(2) Nadležne obrazovne vlasti regulisaće pitanje polaganja stručnih ispita posebnim propisom.

GLAVA II - STRUČNI ORGANI

Član 32.

(Stručni organi)

Stručno vijeće i stručni aktivisti su stručni organi koji obavljaju stručnu funkciju u predškolskim ustanovama.

Član 33.

(Stručno vijeće)

(1) Stručno vijeće čine svi stručni zaposleni u predškolskoj ustanovi, a obavlja sljedeće poslove:

- a) prati i analizira organizaciju i realizaciju programa vaspitno-obrazovnog rada,
- b) utvrđuje program stručnog usavršavanja vaspitača i prati njegovu realizaciju,
- c) razmatra i utvrđuje predlog godišnjeg programa rada,
- d) razmatra i daje primjedbe na izvještaje o radu stručnih tijela/komisija/odbora/aktiva,
- e) formira, prati i analizira rad stručnih tijela/komisija/odbora/aktiva,
- f) kandiduje predstavnika upravnog odbora i
- g) predlaže i prati realizaciju saradnje sa roditeljima i lokalnom zajednicom.

(2) Stručnim vijećem rukovodi direktor predškolske ustanove.

Član 34.

(Stručni aktivisti)

(1) Stručni aktivisti formiraju se od stručnih radnika po uzrasnim grupama u kojima se realizuje vaspitno-obrazovni proces.

(2) Stručni aktivisti obavljaju sljedeće poslove:

- a) stara se o usklađivanju rada istih uzrasnih grupa,
- b) preduzima mjere za uspješnu realizaciju programa u svom aktivu,
- c) prati cjelokupan razvoj i aktivnost djece i predlaže mjere za njihovu uspješnost.

(3) Stručnim aktivom rukovodi predsjednik aktiva izabran od članova aktiva.

DIO PETI - UPRAVLJANJE I RUKOVOĐENJE PREDŠKOLSKIM USTANOVAMA GLAVA I - UREĐIVANJE ZAKONOM I PROPISIMA

Član 35.

(Utvrđivanje procedura za upravljanje i rukovođenje)

(1) Pitanja osnivanja, organizovanja, nadležnosti tijela, procedure za upravljanje predškolskim vaspitno-obrazovnim sistemom kao dijelom nadležnog obrazovnog sistema u Bosni i Hercegovini uređuje se zakonima u oblasti predškolskog vaspitanja i obrazovanja i drugim propisima i aktima koje donose nadležne obrazovne vlasti i predškolske ustanove.

(2) Zakonima, propisima i aktima iz stava (1) ovog člana uređuju se nadležnosti i odgovornosti za upravljanje, posebno u pogledu finansiranja predškolskih ustanova, odnosi ovih institucija i osnivača i prema društvenoj zajednici, partnerstvo svih subjekata, organa rukovođenja i sva druga pitanja značajna za efikasno upravljanje predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem.

GLAVA II - ORGANI UPRAVLJANJA

Član 36.

(Upravni odbor)

(1) Organ upravljanja u javnoj predškolskoj ustanovi je upravni odbor.

(2) Članovi upravnog odbora biraju se na osnovu javnog konkursa po principu paritetne zastupljenosti osnivača, vijeća roditelja i stručnog osoblja predškolske ustanove u skladu sa procedurom koja se utvrđuje propisima i aktima koje donose nadležne obrazovne vlasti i predškolske ustanove.

(3) Konkurs raspisuje i sprovodi komisija koju čine po jedan predstavnik osnivača, vijeća roditelja i predškolske ustanove, koju imenuje osnivač.

(4) Članove komisije iz stava (3) ovog člana predlažu organi subjekata koji čine komisiju.

(5) Sastav upravnog odbora predškolske ustanove mora odražavati nacionalnu strukturu djece i roditelja, osoblja i osnivača onako kako ona u datom trenutku izgleda, u principu, prema popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini iz 1991. godine.

(6) Upravni odbor odgovoran je za utvrđivanje i sprovođenje politike predškolske ustanove, generalno upravljanje predškolskom ustanovom i efikasno korišćenje kadrovskih i materijalnih resursa.

Član 37.

(Direktor)

(1) Direktora predškolske ustanove imenuje upravni odbor po postupku koji se određuje zakonima ili propisima Republike Srpske, kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta i opštim aktima predškolske ustanove.

(2) Direktor predškolske ustanove mora imati visoku stručnu spremu u oblasti predškolskog vaspitanja, pedagogije, specijalne pedagogije ili psihologije. Izuzetno, za direktora predškolske ustanove može biti imenovan istaknuti, u praksi dokazani nastavnik predškolskog vaspitanja i obrazovanja.

(3) Direktor je odgovoran za rukovođenje predškolskom ustanovom i za realizaciju programskih aktivnosti predškolske ustanove.

(4) Direktora privatne predškolske ustanove imenuje osnivač.

Član 38.

(Vijeće roditelja)

(1) Roditelji imaju pravo da osnuju vijeće roditelja, a predškolska ustanova ima obavezu da im u tome pomogne. Članove ovog vijeća biraju roditelji.

(2) Način i procedura osnivanja i rada vijeća roditelja utvrđuje se opštim aktom predškolske ustanove.

(3) Vijeće roditelja:

- a) promovise interese predškolske ustanove u lokalnoj zajednici,
- b) prezentuje stavove roditelja upravnom odboru predškolske ustanove,
- c) podstiče angažman roditelja u radu predškolske ustanove,
- d) informiše upravni odbor o svojim stavovima kada ocijeni da je to potrebno, ili na zahtjev upravnog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad predškolske ustanove,
- e) kandiduje predstavnika roditelja u upravni odbor.

DIO ŠESTI - EVIDENCIJE I DOKUMENTACIJA

Član 39.

(Obaveza vođenja evidencija i dokumentacije)

(1) Predškolska ustanova obavezna je da vodi svu potrebnu pedagošku dokumentaciju i evidenciju predviđenu ovim zakonom, ostalim zakonskim i podzakonskim aktima.

(2) Predškolska ustanova posebno je obavezna da vodi evidenciju o:

- a) djeci upisanoj u predškolsku ustanovu,
- b) praćenju i napredovanju djece,
- c) prikupljanju sredstava od roditelja, osnivača i donatora,
- d) djeci sa posebnim potrebama,
- e) djeci smještenoj u druge porodice.

(3) Rokovi čuvanja dokumentacije iz stava (2) ovog člana regulišu se posebnim propisom.

DIO SEDMI - FINANSIRANJE

Član 40.

(Sredstva koja obezbjeđuje osnivač)

(1) Osnivač predškolske ustanove obezbjeđuje sredstva potrebna za osnivanje, rad i sprovođenje programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja u skladu sa pedagoškim standardima i normativima za predškolsko vaspitanje i obrazovanje.

(2) Osnivač obezbjeđuje:

- a) plate zaposlenika (bruto), topli obrok, regres,
- b) materijalne troškove,
- c) nabavku osnovne opreme i učila,

- d) potrošni materijal za vaspitno-obrazovni rad,
- e) amortizaciju i tekuće investiciono održavanje objekata,
- f) dio radno-igrovnog materijala (igračke i drugi osnovni didaktički materijal).

Član 41.

(Sredstva iz drugih izvora)

Programi predškolskog vaspitanja i obrazovanja, izuzev obaveznog predškolskog vaspitanja, finansijski se mogu podržavati i na sljedeći način:

- a) od roditelja djece predškolske dobi zavisno od socijalnog statusa i
- b) donacijama.

Član 42.

(Participacija korisnika usluga)

Sredstva za realizaciju kraćih i specijalizovanih programa rada i troškove ishrane djece obezbjeđuju korisnici usluga.

Član 43.

(Obaveze nadležnih obrazovnih vlasti)

Nadležne obrazovne vlasti obezbjeđuju:

- a) sredstva za nabavku dijela didaktičkog materijala,
- b) profesionalno usavršavanje kadrova u vaspitanju i obrazovanju,
- c) razvoj predškolskih programa rada,
- d) evaluaciju predškolskih programa rada,
- e) dio sredstava za realizaciju specijalizovanih programa rada,
- f) izdavačku djelatnost ustanove,
- g) utvrđuje uslove i donosi rješenje o početku rada predškolske ustanove.

Član 44.

(Obaveze nadležnog tijela za socijalnu zaštitu)

Nadležno tijelo za socijalnu zaštitu, u skladu sa odgovarajućim zakonima Republike Srpske, kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta, sufinansira dio troškova za:

- a) djecu bez roditeljskog staranja,
- b) djecu sa posebnim potrebama,
- c) djecu invalida,
- d) djecu civilnih žrtava rata,
- e) djecu nezaposlenih roditelja,
- f) djecu samohranih roditelja,
- g) djecu korisnika socijalnih primanja,
- h) djecu redovnih studenata.

Član 45.

(Zdravstvena zaštita)

Nadležno ministarstvo za zdravlje i/ili institucije, u skladu sa odgovarajućim zakonima entiteta, kantona i Brčko Distrikta, obezbjeđuju:

- a) finansiranje preventivnih programa i programa zaštite i unapređivanja zdravlja djece,
- b) plate ljekara, specijalnih pedagoga, stomatologa, medicinskih sestara,
- c) dio potrošnog materijala za jaslice,
- d) profesionalno usavršavanje zdravstvenih radnika i specijalnih pedagoga,
- e) sanitarne preglede svih zaposlenih,
- f) preglede djece pred upis u predškolsku ustanovu.

Član 46.

(Obezbjeđivanje sredstava za ostale potrebe)

Iz buxeta osnivača obezbjeđuju se sredstva za razvoj djelatnosti predškolskog vaspitanja i obrazovanja, finansiranje odjeljenja predškolskih ustanova u bolnicama, odjeljenja za djecu sa posebnim potrebama pri odgovarajućim zavodima, za djecu nacionalnih manjina, posebno djecu Roma, kao i subvencije za cijenu grijanja, komunalija, vode, električne energije, PTT usluga i RTV takse, koje se svrstavaju u kategoriju domaćinstava.

Član 47.

(Sredstva za djecu iz hraniteljskih porodica)

Smještaj djece u predškolske ustanove za djecu iz hraniteljskih porodica finansira se pod istim uslovima.

DIO SEDMI - PRAĆENJE I NADZOR NAD SPROVOĐENJEM ZAKONA

Član 48.

(Odgovornost za nadzor i sprovođenje)

- (1) Nadzor nad primjenom ovog zakona sprovodi Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine.
- (2) Nadležne obrazovne vlasti odgovorne su za sprovođenje i primjenu ovog zakona, primjenu standarda i normativa kao i programa rada.
- (3) Zakonitost i uslove rada u predškolskoj ustanovi kontrolišu organi nadležnih inspeksijskih službi za oblast prosvjete.

DIO OSMI - ZAŠTITA PRAVA

Član 49.

(Prijave za kršenje Zakona)

- (1) Prijave za kršenje principa definisanih ovim zakonom mogu se podnijeti nadležnoj obrazovnoj instituciji ili inspekciji nadležnoj za oblast obrazovanja, koja će putem rješenja utvrditi opravdanost takvog kršenja i naložiti njegovo otklanjanje.
- (2) Ako rješenje ne bude doneseno u roku od 30 dana od dana podnošenja prijave, ili ako ne bude zadovoljna rješenjem, stranka može podnijeti žalbu nadležnom ministarstvu, koje je obavezno da riješi žalbu u roku od 30 dana.
- (3) Nezadovoljna stranka može pokrenuti postupak pred nadležnim sudom.

Član 50.

(Pokretanje disciplinskog postupka)

- (1) Protiv lica koje se ponaša suprotno ovom zakonu disciplinski postupak može pokrenuti predškolska ustanova, nadležna inspekcija za obrazovanje ili nadležno ministarstvo prosvjete.
- (2) U slučaju sumnje da je izvršeno krivično djelo, predškolska ustanova, nadležna inspekcija ili nadležno ministarstvo prosvjete obavijestiće odgovarajući organ krivičnog gonjenja.

DIO DEVETI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 51.

(Obaveza donošenja usklađenih zakona)

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, Republika Srpska, kantoni u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikt obavezni su da donesu svoje zakone i usklade ih sa ovim zakonom.

Član 52.

(Obaveza donošenja ostalih propisa i akata)

Nadležne obrazovne vlasti će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:

- a) standarde i normative za oblast predškolskog vaspitanja i obrazovanja,
- b) kriterijume o finansiranju predškolskih ustanova,
- c) propis o postupku utvrđivanja uslova, sadržaju i načinu vođenja Registra,
- d) propis o načinu vođenja pedagoške i ostale evidencije i dokumentacije,
- e) propis o ocjenjivanju i stručnom usavršavanju medicinskog osoblja, vaspitača i ostalih stručnih kadrova koji rade u vaspitno-obrazovnom procesu,
- f) propis o stručnom nadzoru.

Član 53.

(Rokovi za donošenje programa vaspitno-obrazovnog rada)

- (1) Nadležne obrazovne vlasti će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti programe vaspitno-obrazovnog rada u skladu sa ovim zakonom i metodologiju izrade godišnjeg programa rada predškolske ustanove.
- (2) Odredbe ovog zakona odnose se i na privatne predškolske ustanove.

Član 54.

(Prelazni period za uspostavljanje stručnih standarda)

- (1) Stupanjem na snagu ovog zakona, vaspitači koji rade sa djecom u vaspitno-obrazovnom procesu moraju imati visoku stručnu spremu u oblasti predškolskog vaspitanja.
- (2) Vaspitači koji imaju više od 20 godina staža sa višom i srednjom školskom spremom mogu ostati u vaspitno-obrazovnom procesu do odlaska u penziju.
- (3) Prelazni period za zaposlene sa neodgovarajućom stručnom spremom reguliše se zakonom koji utvrde nadležne obrazovne vlasti.

Član 55.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

("Službeni glasnik BiH", broj 88/07)